

TÁMOP 3.1.4 - 08/2 – 2008-0085

Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés –Innovatív intézményekben

HAMMIDO Alapfokú Művészeti Iskola (6722 Szeged, Kossuth L. sgt. 23.)

SZOCIÁLIS ÉS ÉLETVITELI KOMPETENCIA

Témahét az Alapfokú Művészeti Iskolák számára
Képző és iparművészeti ág – Fém és zománcműves tanszak
(7-9. évfolyam)

„Karácsonyi készülődés”

Tűzzománc

Szerző:
Sugár Ibolya 2013.

Szociális - életviteli kompetencia Témahét

Hagyományok szerepe a mindennapjainkban

„KARÁCSONYI KÉSZÜLŐDÉS”- a szeretet ünnepén

kontrollcsoport-1 (Rókusi Ált. isk.)

Ajánlott korosztály	1-2-3. osztály
Ajánlott időkeret	12 x 45 perc /4 x 45 perc/
A modul közvetlen célja	Hagyományok, népszokások tisztelete, őrzése. Értéktanteremtő magatartás kialakítása Egy közös célkitűzés „A mi karácsonyfánk” érdekében együttműködő alkotói magatartás kialakítása.
A modul tartalma	Egy közösség, csoport kreatív, alkotó együttműködésével, alkotó fantáziájával, közös gondolkodásával, karácsonyi motívumok feldolgozása, egy közös kompozíció „A mi karácsonyfánk” megalkotása, feldíszítése.
Megelőző tapasztalat	Karácsony a szeretet ünnepe, ezért a munka során a pozitív érzelmek megélésére helyeztük a hangsúlyt. A közös munka élménye, az alkotó együttműködés, a közös gondolkodás, egymás véleményének elfogadása segíti az alkotó gondolkodást.
Ajánlott továbbhaladási irány	A „téli ünnepek” közeledtével mindenki ünneplőbe kezdi öltöztetni a lelkét. Az ünnepi várakozás mindenkit megérint, a szeretet hangulata benne van a levegőben. A tanulók egymás gondolatait megismerve, az közelgő ünnep hangulatát átérezve kezdik meg az „alkotást” a fejekben és a szívekben. A témahét elsősorban az <u>érzelmi intelligenciát</u> próbálja fejleszteni. Karácsonyi filmek vetítésével az érzelmi és intellektuális élményszerzés a gyermekeknél fokozottan érvényesül. Mindenki adni akar szeretetet, ajándékot. Cél, hogy a tanulók meglássák, felfedezzék a környezetükben található anyagokban rejlő lehetőségeket /üveg, réz drót/. Ezeket a lehetőségeket kreatív módon fel tudják használni a kör formára vágott lemezek díszítésénél.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	<p>Személyes kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alkotói szabadság - önkifejezési készség - önbecsülés - önismereti készség - önfejlesztő képesség - önértékelés - örömeire való képesség - önállóság/Gyűjtőmunka/ <p>Kognitív kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anyagok kiválasztása, rendszerezése → rendszerező képesség - Anyagok alaposabb megismerése → ismeretszerző képesség - Népművészeti motívumok tanulmányozása → ismeretszerző képesség

	<p>Fotók gyűjtése, tanulmányozása → ismeretszerző és rendszerező képesség Időkeret betartása → időérzék fejlesztése</p> <p>Szociális kompetenciák: - értékek képviselése - segítségnyújtás - empátia - alkalmazkodás - elfogadás - tolerancia, türelem -A hallássérültek integrálásával fokozottan érvényesülnek</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Rajz és vizuális kultúra, népművészet, művészettörténet → motívumok tanulmányozása, karácsonyi témák a különböző korok művészetében, műalkotásokon. Magyar nyelv és irodalom /szimbólumok/ → a gondolatok szóbeli megfogalmazása Magyar nyelv és irodalom-Ady Endre: Karácsonyi rege Számítógép, informatika → képek, filmek gyűjtése (Internet) Ének-zene – Karácsonyi dalok</p>
Támogató rendszer	

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

CSOPORTOK:

Önszerveződő csoportokban (4-5 fő), mely hasonló életkorú, de különböző értelmi színvonalú növendékekből áll, végzik a feladatokat. Ez szolgálja leginkább a tolerancia és az alkotó együttgondolkodás fejlődését. Fontos egymás elképzeléseinek meghallgatása a gondolatok különbözőségeinek tudomásul vétele, elfogadása.

ALKOTÁS

A témahét folyamán az együttgondolkodás legfőbb hozadéka egy közös alkotás megszületése, amihez minden tanuló a maga elképzelését, munkáját adja, teszi hozzá (rész-egész viszonylatában).

KÖZÖS CÉLKITŰZÉS

Egy közös értékrenden, szemléleten alapuló, közös munka létrehozása, aminek létrejöttéhez mindenki hozzájárul a saját ötleteivel, véleményével, kis alkotásával. A sikeres összmunka eredményeként létrejött alkotás közös örömet, elégedettséget okozhat. Újabb célok, tervek, elképzelések fogalmazódhatnak meg. A csoportban mindenki azonos mértékben részesül a sikerben – közös célkitűzés, közös munka – fontos a hozzáadott érték szerepe az előrehaladásban.

A közös érdek, közös siker lehetősége egymás segítésére ösztönzi a tanulókat.

Közös célkitűzés: HAGYOMÁNYTISZTELET A Karácsony szimbólumainak ismerete. A motívumkincs megismerése után a saját formavilág kialakítása
Az alkotás folyamatának lehetősége mindenki számára azonos mértékben adott

A témahéten készült alkotások a félévi vizsgakiállításon kerülnek bemutatásra. A közösen feldíszített fa a „Mi karácsonyfánk”, valamint a tanulók a témával kapcsolatos alkotásai szerepelnek a féléves vizsgakiállításon. A „Mi karácsonyfánk” alkotásra kerülnek a kontrollcsoport által készített karácsonyfadíszek is.

Összefoglalva – a témahéten fejlesztett legfontosabb szociális kompetenciák

- Egymás gondolatainak, érzelmeinek megismerése
- Egymás gondolatainak, érzelmeinek elfogadása
- Segítségnyújtás, alkalmazkodás, empátia, tolerancia, türelem
- A gyengébbek ösztönzése, felkarolása
- A verbális kommunikáció helyett manuális tevékenység.
-

TAPASZTALATOK ÖSSZEGZÉSE (reflexió)

A karácsonyi készülődés folyamatában nem annyira az értelem, inkább az érzelmek fejlesztése kerül előtérbe. Megajándékozni valakit, akit szeretek, együtt készülődni valamire, aminek mindenki örülni fog, a „várakozás” öröme (advent), az együtt éneklés élménye, (karácsonyi dalok, énekek) csodálatos irodalmi élmény együttes átélése (Ady Endre: Téli rege, Szabó Gyula előadásában). Az érzelmek igen nagy mélységei kerültek a felszínre, kivétel nélkül minden csoportban.

Tevékenységek	időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
1. NAP 4 x 45 perc					
RÁHANGOLÓDÁS					
A feldolgozás előkészítése 1. Bevezetés, téma megnevezése: Téli ünnepek - Téli nap - Karácsony - Advent 1-2. kép	10 perc	Közösségformálás - Egymás iránti figyelem - Figyelem összpontosítása	Frontális/beszélgető kör	Film: Ember, ember december	
2. Kinek mi jut eszébe a Karácsonyról?	15 perc	- Közösségformálás	csoport/megbeszélés	A tálára mindenki felír egy szót, ami eszébe jut a karácsonyról	
3. Beszélgetés a Karácsonyról Ajándékozás Család	10 perc	- Egymás iránti figyelem - Figyelem összpontosítása	csoport/megbeszélés		

<p>4. Karácsonyi motívumok</p> <ul style="list-style-type: none"> - angyal - gyertya - csillag - csillagszóró - 3 királyok - hópehely - télapó - szaloncukor - Betlehemi jászol - szív - karácsonyfa - ajándék 	<p>15 perc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lényeg meglátása - Témához kapcsolódó legfontosabb ismeretek elmélyítése - Közösen szerzett vizuális, esztétikai élmények 	<p>csoport/megbeszélés</p>	<p>Táblára rajzok, vázlatok</p>	
<p>5. Karácsonyi hangulat elmélyítése</p> <p>3. kép</p>	<p>35 perc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Közösen szerzett vizuális, esztétikai élmények - Témához kapcsolódó legfontosabb ismeretek elmélyítése Ismeretszerző képesség - Lényeg meglátása, megfogalmazása - Felfedezés öröme - Figyelem összpontosítása 	<p>Diavetítés</p> <p>Frontális/megbeszélés</p>	<p>Projektor</p> <p>Diavetítés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hull a pelyhes fehér hó - Megjött a mikulás - Jézus születése- animációs film - Halász Judit: Karácsony ünnepén - Ady Endre: Karácsonyi rege (hallássérültek miatt-szöveges alátéttel) 	
<p>6. Csoportalakítás- szimpátia szerint</p> <p>12-19. kép</p>	<p>5 perc</p>	<p>Ismeretszerző képesség</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lényeg meglátása megfogalmazása 	<p>Csoportmunka/Kooperatív tanulás</p>	<p>A gyerekek a/3-as méretben rajzot készítenek.</p>	

<p>Karácsonyi plakát megrajzolása, kiszínezése</p>	<p>75 perc</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Felfedezés öröme - Figyelem összpontosítás - Véleményalkotás Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Figyelem összpontosítása - Lényeg meglátása - Ismeretek elmélyítése - Együttműködés - Közös gondolkodás - Ismeretek rendszerzése - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Megegyezésre való törekvés - Mások véleményének tisztelőben tartás Véleményalkotás - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Megegyezésre való törekvés 		<p>Téma: Karácsony Színes ceruza, filctoll</p>	
<p>ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA</p>					
<p><u>Kiállítás rendezés</u></p>	<p>5 per</p>	<p>Együttműködés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Közös gondolkodás - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Megegyezésre való törekvés 	<p>Csoportmunka/Kooperatív tanulás</p>	<p>Az elkészült munkák rögzítésre kerülnek a terem Falán</p>	

A nap eseményeinek felidézése. Mi tetszett a legjobban? A következő óra megbeszélése.	5 perc 5 perc	Figyelem összpontosítása Közösen szerzett vizuális, esztétikai élmények megosztása, Felelevenítése - véleményalkotás	Frontális/megbeszélés		
--	------------------	---	-----------------------	--	--

Tevékenységek	időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
2.NAP 4x45 perc					
ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA RÁHANGOLÓDÁS					
A feldolgozás előkészítése Csoportok szerinti helyfoglalás. Az előző nap készült rajzok rövid értékelése - tanulók által - tanár által	20 perc	- Tolerancia, empátia, - Türelem - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Együttműködés	Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra		
1-Előkészület az alkotó munkára Lemezok feldarabolása, kiosztása személyek szerint. Festékek előkészítése 4-8. kép	150 perc	- Tudatosság, időbeosztás - Szakmai ismeretek - Alkotó, kreatív gondolkodás - Felfedezés öröme - Vizuális önkifejezés - Környezettudatosság - Pozitív érzelmek			
A csoportok megbeszélik az anyaghasználatot, színhasználatot, alapozási – technikai vonatkozásokat. Díszítési eljárások alkalmazását, azok összehangolás lehetőségeit. Egységes szemlélet kialakítása a cél, mely mégis tükrözi az egyes alkotók egyéniségét. A lemezek csiszolással történő előkészítése. A lemezek alapozása: hátlap, előlap, szárítás, égetés		- Színek, formák ézelmeket gazdagító szerepe harmónia – diszharmónia nyugalom – feszültség kicsi – nagy szép – csúnya siker – kudarc „nem adom fel”	Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra		

<p>A lemezek száradása és égetésének ideje alatt, amit a tanár végez folyamatosan, az asztaloknál a díszítésre szánt hulladéklemezek válogatása, előkészítése, formálása zajlik. A tanulók folyamatos eszmecserét folytatnak a készülő kép formái, színbeli sajátosságairól</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni lehetőségek összehangolása - Megegyezésre való törekvés - Mások véleményének tiszteletben tartása - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Egymás iránti figyelem fejlesztése - Kreativitás 	<p>Kooperatív csoportmunka /egyéni/ alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>Az alapozott lemezekben a kialakított formák elhelyezése, elrendezése. A drótokból, üvegekből létrehozott kompozíciók égetése a lemezre folyamatosan történik.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmek kifejezése - Ismeretszerző képesség fejlesztése - Felfedezés öröme - Közös vizuális élmény 	<p>Kooperatív csoportmunka /egyéni/ alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>A folyamat a folyamatos égetéssel beindul, a készütségi fázisok itt különválnak, különbözőek, az égetési idő függvényében.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Helyes időbeosztás - Véleményalkotás 	<p>Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>A munkák értékelése a kemencénél történik, a továbbhaladási irányok folyamatos felvázolásával. A tanári korrektúra mindenkinél egyénre szabott.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Felfedezés öröme 			
<p>A munkafolyamat csoportok szerint az asztaloknál történik. Alkotás közben egymással kommunikálva megbeszélik, értékelik, rácsodálkoznak a munkákra.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Figyelem összpontosítása 			

<p>A tanár folyamatosan égeti a munkákat és értékeli a munkafolyamatokat. Folyamatos az ösztönzés a folytatásra és a folyamatos munkára. Előfordul, hogy az égetés során nem olyan munka kerül ki a kemencéből, amit elképzelt a tanuló. A tanár új irányok, új alternatívák felvázolásával segít a diáknak</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Véleményalkotás - Ismeretszerző képesség fejlesztése - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Figyelem összpontosítása - Lényeg meglátása - Ismeretek elmélyítése - Együttműködés - Közös gondolkodás - Ismeretek rendszerezése - Véleményalkotás - Megegyezésre való törekvés 			
<p>ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA</p>					
<p>A nap eseményeinek felidézése. Mi tetszett a legjobban? A következő óra megbeszélése.</p>	<p>10 perc</p>	<p>Közösen szerzett vizuális, esztétikai élmények megosztása, Felelevenítése - véleményalkotás</p>	<p>Frontális megbeszélés Beszélgető kör</p>		

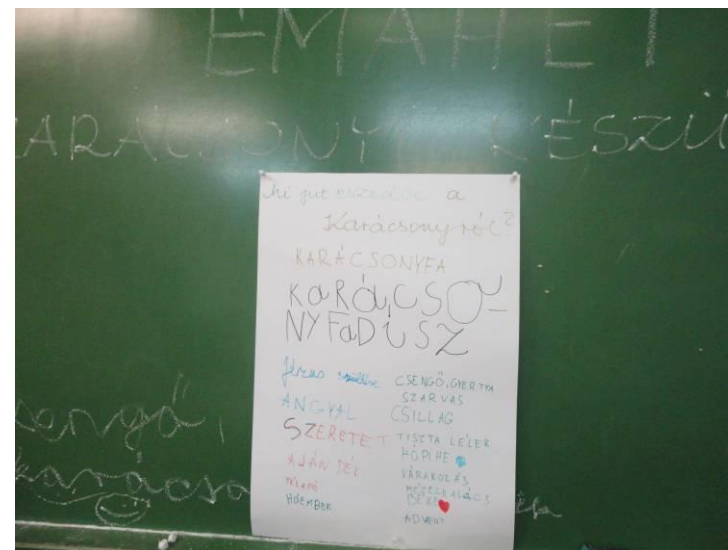
Tevékenységek	időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
3.NAP 4x45 perc					
RÁHANGOLÓDÁS A feldolgozás előkészítése					
A munka az előző órához hasonlóan folyik. 1. Csoportok szerinti helyfoglalás. - Az előző nap készült munkák rövid értékelése - tanulók által - tanár által	20 perc	- Tolerancia, empátia, - Türelem - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Együttműködés	Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra		
1-Előkészület az alkotó munkára Lemezek feldarabolása, kiosztása személyek szerint. Festékek előkészítés	130 perc	- Tudatosság, időbeosztás - Szakmai ismeretek - Alkotó, kreatív gondolkodás - Felfedezés öröme - Vizuális önkifejezés - Környezettudatosság - Pozitív érzelmek	Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra		
A csoportok megbeszélik az anyaghasználatot, színhasználatot, alapozási – technikai vonatkozásokat. Díszítési eljárások alkalmazását, azok összehangolás lehetőségeit. Egységes szemlélet kialakítása a cél, mely mégis tükrözi az egyes alkotók egyéniségét A lemezek csiszolással történő előkészítése. A lemezek alapozása: hátlap, előlap, szárítás, égetés		- Színek, formák ézelmekeket gazdagító szerepe harmónia – diszharmónia nyugalom – feszültség kicsi – nagy szép – csúnya siker – kudarc „nem adom fel”	Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra		

<p>A lemezek száradása és égetésének ideje alatt, amit a tanár végez folyamatosan, az asztaloknál a díszítésre szánt hulladéklemmek válogatása, előkészítése, formálása zajlik. A tanulók folyamatos eszmecserét folytatnak a készülő kép formái, színbeli sajátosságairól</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni lehetőségek összehangolása - Megegyezésre való törekvés - Mások véleményének tiszteletben tartása - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Egymás iránti figyelem fejlesztése - Kreativitás 	<p>Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>Az alapozott lemezekre a kialakított formák elhelyezése, elrendezése. A drótokból, üvegekből létrehozott kompozíciók égetése a lemezre folyamatosan történik.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmek kifejezése - Ismeretszerző képesség Fejlesztése - Felfedezés öröme - Közös vizuális élmény 	<p>Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>A folyamat a folyamatos égetéssel beindul, a készülségi fázisok itt különválnak, különbözőek, az égetési idő függvényében.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Helyes időbeosztás - Véleményalkotás 	<p>Kooperatív csoportmunka/egyéni/alkotás Frontális-korrektúra</p>		
<p>A munkák értékelése a kemencénél történik, a továbbhaladási irányok folyamatos felvázolásával. A tanári korrektúra mindenkinél egyénre szabott.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Felfedezés öröme 			
<p>A munkafolyamat csoportok szerint az asztaloknál történik. Alkotás közben egymással kommunikálva megbeszélnek, értékelik, rácsodálkoznak a munkákra.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Figyelem összpontosítása 			
<p>A tanár folyamatosan égeti a munkákat és értékeli a munkafolyamatokat. Folyamatos az ösztönzés a folytatásra és a folyamatos munkára.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Véleményalkotás - Ismeretszerző képesség fejlesztése - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Figyelem összpontosítása 			

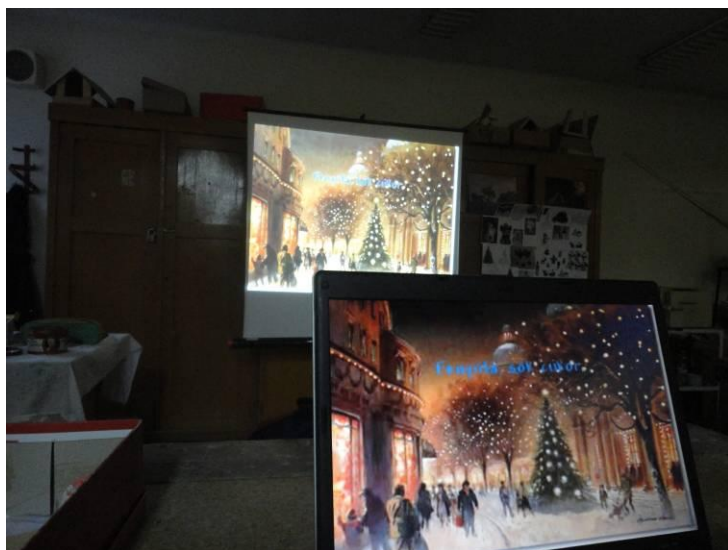
Előfordul, hogy az égetés során nem olyan munka kerül ki a kemencéből, amit elképzelt a tanuló. A tanár új irányok, új alternatívák felvázolásával segít a diáknak		<ul style="list-style-type: none"> - Lényeg meglátása - Ismeretek elmélyítése - Ismeretek rendszerezése - Véleményalkotás - Megegyezésre való törekvés 			
<u>2. A tűzzománc karácsonyfadíszek elhelyezése az elkészített, megfestett karácsonyfán..</u>	20 perc	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni lehetőségek összehangolása - Megegyezésre való törekvés - Mások véleményének tiszteletben tartása - Lényegkiemelő képesség fejlesztése - Egymás iránti figyelem fejlesztése - Kreativitás - Érzelmek kifejezése - Ismeretszerző képesség fejlesztése - Felfedezés öröme - Közös vizuális élmény - Véleményalkotás - Megegyezésre való törekvés - Mások véleményének tiszteletben tartása 	Csoportmunka / Kooperatív tanulás Egyéni alkotás Csoportmunka		
ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA					
A témahét munkájának értékelése történik. Az elkészült Karácsonyfa az év végi vizsgakiállításon került bemutatásra. 9-11. kép	10 perc	<ul style="list-style-type: none"> Közösen szerzett vizuális, esztétikai élmények megosztása, Felelevenítése - véleményalkotás 	Beszélgető kör Frontális		

1. kép

2. kép

3. kép

4. kép

5. kép

6. kép

7. kép

8. kép

9. kép

10. kép

11. kép

12. kép

13. kép

14. kép

15. kép

16. kép

17. kép

18. kép

19. kép